

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

№ 48 (5798) — СПЕЦВИПУСК

СУБОТА, 15 БЕРЕЗНЯ 2014 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Постанова
Верховної Ради України
Про дострокове
припинення повноважень
Верховної Ради
Автономної Республіки
Крим

Відповідно до пункту 28 частини першої статті 85 Конституції України, абзацу п'ятого частини першої статті 22 Конституції Автономної Республіки Крим, частини шостої статті 4 Закону України "Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим", враховуючи висновок Конституційного Суду України у Рішенні № 2-рп/2014 від 14 березня 2014 року у справі про проведення місцевого референдуму в Автономній Республіці Крим щодо порушення Верховною Радою Автономної Республіки Крим Конституції України, Верховна Рада України

постановляє:

1. Достроково припинити повноваження Верховної Ради Автономної Республіки Крим.
2. Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування внести пропозиції щодо призначення позачергових виборів до Верховної Ради Автономної Республіки Крим.
3. Ця Постанова набирає чинності з моменту її прийняття.

Голова
Верховної Ради України
О.ТУРЧИНОВ.

м. Київ,
15 березня 2014 року.
№ 891-VII.

Венеціанська комісія:
референдум
нелегітимний

Експерти Ради Європи з конституційного права вважають, що цей референдум суперечить і українській, і кримській конституціям.

Експерти Ради Європи з конституційного права вважають, що референдум про приєднання до Росії, який проводиться у Криму 16 березня, є нелегітимним. Венеціанська комісія мотивує свій висновок тим, що можливість проведення такого референдуму не передбачено ні українською, ні кримською конституціями. Експерти також указують на той факт, що умови для проведення референдуму не відповідають демократичним стандартам.

Голова Ради Європи — міністр закордонних справ Австрії Себастьян Курц у суботу, 15 березня, повідомив агентству **дра**, що офіційний висновок Венеціанської комісії буде опубліковано 21—22 березня. Він зазначив, що «у прямій демократії самій по собі, звісно, немає нічого поганого, однак вона потребує правової і демократичної основи». Нагадавши про те, що голосування в Криму відбуватиметься в атмосфері погроз, Курц констатував, що в цьому випадку такої основи, очевидно, немає.

(Deutsche Welle,
сайт <http://www.dw.de>).

Повноваження Верховної Ради Автономної Республіки Крим достроково припинено

Фракція / група	За	Пр	Утр	Н/г	Раз
Партії регіонів	19	0	1	1	21
"Батьківщина"	83	0	0	1	84
"УДАР Віталія Кличка"	37	0	0	0	37
"Економічний розвиток"	30	0	0	2	32
"Суверенна європейська Україна"	30	0	0	1	31
ВО "Свобода"	35	0	0	0	35
Компартії України	0	0	0	11	11
Позафракційні	44	0	0	1	45

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання
15 березня

На позачергове суботнє засідання парламенту, яке розпочалося вчора опівдні, було винесено проект постанови про дострокове припинення повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим. Цей проект постанови було подано до парламенту після рішення Конституційного Суду України щодо неконституційності проведення 16 березня у Криму референдуму щодо можливості приєднання до Російської Федерації. Проект постанови було внесено Головою Верховної Ради України Олександром Турчиновим. Головною метою цієї постанови є недопущення сепаратизму і збереження територіальної цілісності держави.

► СТОР. 2

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ПОДІЇ

На блокпостах «затримують»
уже й українську пресу

Дедалі агресивніше поводити себе на блокпостах кримські сепаратисти та російські інтервенти. Спочатку в транзитних автомобілях вони шукали тільки зброю та вибухівку, а тепер уже вирішують, які періодичні видання можна пропускати, а які підлягають конфіскації. Так, у «заборонені» несподівано потрапила газета «Радянська Таврія» — тижневик, співзасновником якого виступає Чаплинська РДА Херсонщини. Редакція газети замовляє її друк у типографії Червоноперекоська (АР Крим), і донедавна «зелені чоловічки» з блокпостів не мали нічого проти перевезення видання до Чаплинки. Але днями після чергового огляду редакційної машини весь наклад примусили відвантажити на блокпості біля міста Армянськ без перспективи отримати його назад.

► СТОР. 5

За мир і єдність молилися
представники різних церков

Днями у Кіровограді за єдність України молилися представники різних конфесій — священники, настоятелі й пастори УПЦ Московського патріархату, Української автокефальної церкви, греко-католицької та римо-католицької церков, церков християн-баптистів «Благодать», «Перемога», «Жива надія», «Відродження» провели спільну молитву біля пам'ятника Ангелу-хранителю. Представники церков закликали парафіян, які зібралися на молебень, спільно молитися за вільну Україну, щоб у ній знову не пролилася кров, за її народ, владу, військових та попросили, щоб під час молитви не звучали політичні гасла чи лозунги та були опущені всі прапори. Молитва тривала майже дві години, передає наш власкор Петро МЕЛЬНИК.

КОРОТКО

■ Союз десантників України закликав колишніх однополчан з Російської Федерації не допустити війни (**Укрінформ**).

■ Спілка ректорів ВНЗ України спростовує інформацію про обмеження прав російськомовних вступників в АРК та закликає політиків не спекулювати на мовному питанні у вищій школі України (**прес-служба Міністерства освіти і науки**).

■ На Івано-Франківщині оголошено штормове попередження, повідомляє облуправління ДСНС. Через відлигу у високогір'ї області є небезпека сходження снігових лавин (**УНН**).

В Україні затверджено 99,8% місцевих бюджетів різних рівнів — **Мінфін**

Повноваження Верховної Ради Автономної Республіки Крим достроково припинено

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

**Ранкове засідання
15 березня**

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За ухвалення постанови № 4461 «Про дострокове припинення повноважень Верховної Ради АР Крим» за основу та в цілому проголосували 278 депутатів. Голоси за фракціями розподілилися так: Партія регіонів — 19, «Батьківщина» — 83, «УДАР» — 37, ДГ «Економічний розвиток» — 30, ДГ «Суверенна європейська Україна» — 30, «Свобода» — 35, КПУ — 0, позафракційні — 44.

Згідно з рішенням парламенту, постановою набирає чинності з моменту її прийняття. Постанову ухвалено з урахуванням пропозицій, внесених під час обговорення.

Голова Верховної Ради Олександр Турчинов нагадав, що вийде спеціальний випуск парламентської газети «Голос України», в якому буде опубліковано цю постанову. А профільному парламентському комітету доручено розглянути питання щодо призначення позачергових виборів до Верховної Ради Криму.

Зранку зареєструвалися 290 депутатів. На пропозицію депутата Нестора Шуфрича (фракція Партії регіонів) парламентарії вшанували хвилиною мовчання пам'ять загиблих під час сутичок у ніч на 15 березня у Харкові.

Нестор Шуфрич, продовжуючи свій виступ, закликав владу зробити все, щоб на вулицях не було озброєних людей, а депутатів прийняти в парламенті мудрі рішення, спрямовані на гарантуван-

отримали від влади чіткий наказ — не буде жодних поблажок щодо використання зброї, буде один закон для всіх. «Ті, хто сьогодні захоплює приміщення чи провокує сутички, працює проти українського народу і на анексію територій», — сказав він. — Провокації на Східній Україні були організовані «агентурою Кремля».

Олесь Доній (депутатська група «Суверенна європейська Україна») заявив, що Путін і Росія не зупиняться лише на Кри-

менту. «А хто не проголошує, той зрадник», — зазначив він. Лідер «Свободи» також запропонував ухвалити низку економічних законів щодо Криму — надати Севастополю спеціальний статус «вільного порту», запровадити пільговий податковий режим на території Південного Криму, відновити права мешканців Криму на безперешкодне користування пляжами. Тягнибок також заявив, що у неділю можливі провокації, в тому числі й у Києві, не виключено і спроби захоплення українського парламенту.

ДОСЛІВНО

**Голова Верховної Ради України,
в. о. Президента України
Олександр ТУРЧИНОВ:**

— Силі структури отримали від влади чіткий наказ — не буде жодних поблажок щодо використання зброї, буде один закон для всіх.

му, агресія триватиме, і те, що відбувається на Сході України — підтвердження цього. На його погляд, необхідно не лише розпустити Верховну Раду Криму, а й посилити вертикаль виконавчої влади, створити штаб із виходу України з кризи і координації всіх силових структур, розпустити організацію Партії регіонів у Криму. Депутат звинуватив уряд і РНБО у бездіяльності. «Достатньо бездіяльності. Давайте діяти. Не зупиняться вони на Криму», — заявив Доній.

Лідер фракції «Свобода» Олег Тягнибок закликав усіх представників влади бути «єдиним цілим», бо саме воно несе відповідальність за збереження те-

Віталій Журавський (депутатська група «Європейський розвиток») заявив, що група виступає за розпуск Верховної Ради Криму. Однак депутат нагадав вимоги Конституції: дострокове припинення повноваження кримського парламенту може відбуватися лише після рішення Конституційного Суду. А рішення Конституційного Суду від 14 березня стосується проведення місцевого референдуму, а не розпуску кримського парламенту, відзначив депутат. Окрім того, має бути висновок профільного парламентського комітету. Журавський закликав чітко дотриматися юридичної процедури, щоб потім не було судових позовів.

Марія Матіос, Олександр Турчинов.

спільників». «Треба хором сказати «ні» сепаратизму, Україна була, є і буде неподільною і суверенною», — сказав парламентарій.

Ганна Герман (фракція Партії регіонів) висловила думку, що голосувати за розпуск кримського парламенту кожен депутат має так, як йому велить сумління. Однак головне питання, на її погляд, полягає в тому, що далі? Хто говоритиме надалі зі Сходом та Півднем України? Чи навіть розстріл членів Партії регіонів зупинить окупанта? «Будь-які звинувачення та бійки у сесійній залі грають на руку тим, хто хоче знищити єдиний легітимний орган влади у країні й зайти і забрати все», — сказала Герман. — Ті, хто в сесійній залі шукає ворогів, є соратниками окупантів України. Якщо розпустимо Верховну Раду Криму, з ким далі вестимемо діалог у Криму? Адже після референдуму доведеться з кимось домовлятися». При цьому депутат зазначила, що кожна людина, яка сьогодні може працювати на Україну, на вагу золота. «Не шукайте ворогів, шукайте друзів», — закликала Ганна Герман.

Сергій Соболев (фракція ВО «Батьківщина») звернувся до депутатів із новою опозицією: під час окупації не може бути рішення — або нова опозиція з народом, або з окупантами. Депутат нагадав, що у рішенні Конституційного Суду чітко зазначені підстави розпуску парламенту Криму. «Якщо комуністи і регіонали не готові голосувати за правовий шлях — розпуск парламенту Криму, їм залишається лише брати зброю», — сказав Соболев. — Якщо не проголосують за правовий шлях, штовхатимуть країну на протистояння. Наша позиція одна — ми будемо голосувати за розпуск Верховної Ради Криму».

Олег Ляшко (позафракційний) нагадав слова Черчилля: «Ніколи не здавайся, ні у великому, ні у малому, ніколи не піддавайся навіть більшій силі ва-

шого противника». Депутат наголосив, що завдання кожного українця — щоб припинилася литися кров. Микола Томенко (фракція ВО «Батьківщина») оголосив звернення учасників Автомайдану до влади та силових структур з вимогою покарати винних, які спричинили загибель та побиття мирних громадян у Донецьку та Харкові, дати вказівки працівникам МВС на припинення агресивних проявів. «Надмірна толерантність має змінюватися на принциповість і наполегливість», — наголосив Томенко.

О. Турчинов зачитував рішення Конституційного Суду щодо визнання неконституційним рішення Верховної Ради АР Крим щодо проведення загальнокримського референдуму. І нагадав, що відповідно до Конституції та законодавства у випадку визнання неконституційним діяльності Верховної Ради АР Крим Верховна Рада України може достроково припинити її повноваження.

Сергій Тігіпко (фракція Партії регіонів) відзначив, що ситуація у державі загострюється. На його погляд, потрібно звільнити затриманих недавніх опонентів влади — Добкіна, Губарева та інших, бо це додасть спокою в Україні. «Треба владі навести порядок на вулицях, де не повинно бути озброєних людей», — сказав Тігіпко. — Регіонам треба надати максимум повноважень, окрім права відділятися від України». На його думку, можна говорити про фінансову, господарську, культурну автономію регіонів. Тігіпко заявив, що голосуватиме за розпуск кримського парламенту, бо Україна повинна бути єдиною. «Ми повинні голосувати за мир», — закликав він.

Ірина Геращенко (фракція ПП «УДАР») наголосила, що має йти мова не лише про розпуск кримського парламенту, а й про притягнення до кримінальної відповідальності тих, хто самопроголосив себе владою. За включення до порядку денного проекту постанови № 4461 про дострокове припинення повноважень ВР АР Крим проголосував 271

депутат. Це рішення підтримали представники всіх фракцій, окрім комуністів. Із фракції Партії регіонів проголосували 16 депутатів. Перед голосуванням відбулося обговорення, під час якого більшість промовців висловили думку, що юридичну процедуру щодо дострокового розпуску кримського парламенту в проекті постанови дотримано.

Володимир Ар'єв (фракція ВО «Батьківщина») повідомив, що у Москві тримає 100-тисячний мітинг на підтримку України та проти війни. Після цього депутати почали скандувати «Вставай, Россия!».

Перед закриттям пленарного засідання Голова Верховної Ради Олександр Турчинов повідомив, що наступного разу парламент збереться у понеділок, 17 березня, о 10-й ранку.

«Ситуація дуже небезпечна. Є реальна загроза вторгнення на територію України», — заявив О. Турчинов. За його словами, у понеділок парламент має розглянути питання щодо фінансування Збройних Сил та обороноздатності нашої держави.

Депутати також схвалили низку постанов про призначення позачергових місцевих виборів у низці населених пунктів. Місцеві вибори пройдуть водночас із президентськими виборами — 25 травня 2014 року, що дасть змогу значно зекономити державні кошти.

На пропозицію голови Комітету з питань свободи слова та інформації голови депутати проголосували за звільнення голови Державного комітету з питань телебачення та радіомовлення О. Курдіновича за його власним бажанням — 238 «за».

Під час пленарного засідання склав присягу народного депутата України Вадим Меріков, обраний за виборчим списком ВО «Батьківщина», котрого ЦВК зареєструвала 14 березня 2014 року. На початку пленарного засідання депутати привітали із Днем народження своїх колег Ірину Спіріну та Олега Махніцького.

Анна ШЕВЧЕНКО.
Фото Сергія
КОВАЛЬЧУКА.

Під час засідання парламенту.

ня безпеки громадян. «Ми повинні зібрати всю зброю, де б вона не знаходилася. В Україні має бути закон і порядок», — заявив Н. Шуфрич і також звернувся з вимогою провести об'єктивне розслідування сутичок у Донецьку, Харкові та інших містах, а на наступне пленарне засідання парламенту запросити Генпрокурора та міністра внутрішніх справ.

Голова Верховної Ради Олександр Турчинов наголосив: силові структури

риторіальної цілісності України. Політик звинуватив депутатів від Партії регіонів в антидержавницьких позиціях. Тягнибок звернувся до мешканців Криму, щоб не сподівалися, що після приєднання до Росії вони отримають вищі соціальні стандарти, більші зарплати і пенсії. «Москву Крим не цікавить, їх цікавить розшматувати, роздерти Україну», — заявив Тягнибок і закликав проголосувати за розпуск кримського парла-

Віктор Пинзеник (фракція «УДАР») наголосив, що нині нам як ніколи потрібно єднання. І кожна порядна людина має засудити сепаратизм. Водночас він підкреслив, що в Україні має запанувати сила закону, а не закон сили, у всіх куточках України має бути забезпечено порядок, а стрільба і гуляння людей із зброєю повинно бути припинено. Пинзеник закликав «не шукати ворогів, а шукати

ІЗ РІШЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

у справі за конституційними поданнями виконуючого обов'язки Президента України, Голови Верховної Ради України та Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) Постанови Верховної Ради Автономної Республіки Крим «Про проведення загальнокримського референдуму» (справа про проведення місцевого референдуму в Автономній Республіці Крим)

м. Київ
14 березня 2014 року
№2-рп/2014

Заслухавши судді-доповідачів Стецюка П. Б., Тупицького О. М. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

установив:
4.5. Згідно з Конституцією України до відання Автономної Республіки Крим належить організація та проведення місцевих референдумів (пункт 2 частини першої статті 138) у порядку, визначеному законом України (пункт 20 частини першої статті 92).

Нормативно-правові акти Верховної Ради Автономної Республіки Крим та рішення Ради міністрів Автономної Республіки Крим не можуть суперечити Конституції і законам України та приймаються відповідно до Конституції України, законів України, актів Президента України і Кабінету Міністрів України та на їх виконання (частина друга статті 135 Основного Закону України).

Конституційний Суд України вважає, що Верховна Рада Автономної Республіки Крим, ухваливши Постанову, якою передбачено входження до складу Російської Федерації як її суб'єкта, звернення до Прези-

дента Російської Федерації та до Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації про початок процедури входження до складу Російської Федерації як суб'єкта Російської Федерації, винесення на референдум зазначених питань, порушила конституційний принцип територіальної цілісності України та вийшла за межі своїх повноважень, а отже, Постанова не відповідає статтям 1, 2, 5, 8, частині другій статті 19, статті 73, пункту 3 частини першої статті 85, пунктам 13, 18, 20 частини першої статті 92, статтям 132, 133, 134, 135, 137, 138 Конституції України.

Постанова також суперечить основоположним принципам суверенності та територіальної цілісності держави, закладеним у міжнародно-правових актах, зокрема принципу взаємної поваги до суверенної рівності кожної держави, що включає політичну незалежність, можливість зміни кордонів відповідно до міжнародного права мирним шляхом і за домовленістю. Внаслідок дії зазначених принципів держави-учасниці повинні утримуватися від порушення терито-

ріальної цілісності чи політичної незалежності будь-якої держави шляхом застосування сили чи погрози силою або в інший спосіб, несумісний із цілями Організації Об'єднаних Націй, а також від дій, що спрямовані проти територіальної цілісності чи єдності будь-якої держави-учасниці (Статут Організації Об'єднаних Націй, Заключний акт Народи з безпеки і співробітництва в Європі 1975 року, Рамкова конвенція про захист національних меншин 1995 року).

5. Постановою утворено Комісію Автономної Республіки Крим з проведення загальнокримського референдуму. Тимчасовим положенням про республіканський (місцевий) референдум в Автономній Республіці Крим передбачено створення територіальних та дільничних комісій з підготовки та проведення референдуму.

Згідно з Постановою Рада міністрів Автономної Республіки Крим організовує фінансове, матеріальне-технічне та інше забезпечення проведення загальнокримського референдуму. У зв'язку з тим, що

Постанова суперечить Конституції України, та відповідно до частини другої статті 81 Закону України «Про Конституційний Суд України» діяльність всіх органів, створених для проведення цього референдуму, та фінансування заходів щодо проведення референдуму повинні бути припинені, а бюлетені та агітаційні матеріали — знищені.

Таким чином, на підставі матеріалів справи Конституційний Суд України дійшов висновку, що Верховна Рада Автономної Республіки Крим, прийнявши Постанову «Про проведення загальнокримського референдуму» від 6 березня 2014 року № 1702-6/14, порушила Конституцію України.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 153 Конституції України, статтями 51, 61, 63, 65, 67, 69, 70, 73, 78, 79, 81 Закону України «Про Конституційний Суд України», Конституційний Суд України

вирішив:
1. Визнати такою, що не відповідає Конституції України (є неконституційною), Постанову Верховної Ради Автономної Республіки Крим «Про

проведення загальнокримського референдуму» від 6 березня 2014 року № 1702-6/14.

2. Постанова Верховної Ради Автономної Республіки Крим «Про проведення загальнокримського референдуму» від 6 березня 2014 року № 1702-6/14, визнана неконституційною, втрачає чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України цього Рішення.

3. Припинити діяльність Комісії Автономної Республіки Крим із проведення загальнокримського референдуму, територіальних та дільничних комісій, створених для проведення цього референдуму.

4. Раді МІНІСТРІВ Автономної Республіки Крим припинити фінансування заходів щодо проведення референдуму, забезпечити знищення бюлетенів, агітаційних матеріалів.

5. Рішення Конституційного Суду України є обов'язковим до виконання на території України, остаточною і не може бути оскаржене.

Рішення Конституційного Суду України підлягає опублікуванню у «Віснику Конституційного Суду України» та в інших офіційних виданнях України.

Закон України

Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення гласності та прозорості у діяльності фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування

Верховна Рада України **постановляє:**
1. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 46 47, ст. 403; 2007 р., № 33, ст. 439):

1) частину дванадцяту статті 17 викласти в такій редакції:
«Рішення правління Фонду, прийняте в межах його компетенції, є обов'язковим для виконання, у тому числі всіма страхувальниками та застрахованими особами, яких воно стосується. Рішення правління Фонду оформляється постановою. Постанови правління Фонду підлягають обов'язковому оприлюдненню на офіційній веб-сторінці Фонду протягом п'яти робочих днів після їх прийняття»;

2) частину третю статті 48 викласти в такій редакції:
«Бюджет Фонду соціального страхування від нещасних випадків, зміни до нього, звіт про виконання бюджету Фонду соціального страхування від нещасних випадків у розрізі статей витрат протягом п'яти робочих днів після їх затвердження правлінням Фонду соціального страхування від нещасних

випадків підлягають обов'язковому оприлюдненню на офіційній веб-сторінці Фонду соціального страхування від нещасних випадків і протягом двох тижнів обов'язковій публікації в офіційних друкованих виданнях Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України. Інформація про час і місце публічного представлення звіту оприлюднюється разом із звітом про виконання бюджету Фонду соціального страхування від нещасних випадків».

2. У Законі України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 22, ст. 171; 2007 р., № 33, ст. 439; 2013 р., № 15, ст. 97, № 24, ст. 243):

1) статтю 10 доповнити частиною сьомою такого змісту:

«7. Рішення правління Фонду, прийняте в межах його компетенції, є обов'язковим для виконання, у тому числі всіма страхувальниками та застрахованими особами, яких воно стосується. Рішення правління Фонду оформляється постановою. Постанови правління Фонду підлягають обов'язковому оприлюдненню на офіційній веб-сторінці Фонду протягом п'яти робочих днів після їх прийняття»;

2) частину третю статті 34 викласти в такій редакції:

«3. Бюджет Фонду, зміни до нього, звіт про виконання бюд-

жету Фонду в розрізі статей витрат протягом п'яти робочих днів після їх затвердження підлягають обов'язковому оприлюдненню на офіційній веб-сторінці Фонду і протягом двох тижнів обов'язковій публікації в офіційних друкованих виданнях Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України. Інформація про час і місце публічного представлення звіту оприлюднюється разом із звітом про виконання бюджету Фонду».

3. У Законі України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 14, ст. 71; 2007 р., № 33, ст. 439; 2010 р., № 37, ст. 496; 2011 р., № 29, ст. 272; 2013 р., № 15, ст. 97):

1) абзац сьомий частини другої статті 10 викласти в такій редакції:

«Рішення правління Фонду, прийняте в межах його компетенції, є обов'язковим для виконання, у тому числі всіма страхувальниками та застрахованими особами, яких воно стосується. Рішення правління Фонду оформляється постановою. Постанови правління Фонду підлягають обов'язковому оприлюдненню на офіційній веб-сторінці Фонду протягом

п'яти робочих днів після їх прийняття»;

2) статтю 25 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«5. Бюджет Фонду та зміни до нього протягом п'яти робочих днів після їх затвердження підлягають обов'язковому оприлюдненню на офіційній веб-сторінці Фонду і протягом двох тижнів обов'язковій публікації в офіційних друкованих виданнях Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України»;

3) частину другу статті 26 викласти в такій редакції:

«2. Звіт про виконання бюджету Фонду в розрізі статей витрат протягом п'яти робочих днів після його затвердження правлінням Фонду підлягає обов'язковому оприлюдненню на офіційній веб-сторінці Фонду і протягом двох тижнів обов'язковій публікації в офіційних друкованих виданнях Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України. Інформація про час і місце публічного представлення звіту оприлюднюється разом із звітом про виконання бюджету Фонду».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

**Виконуючий обов'язки
Президента України,
Голова Верховної Ради України
О.ТУРЧИНОВ.**

м. Київ,
11 березня 2014 року.
№ 870-VII.

У HOMEP

ЗАЯВА

Спілки ректорів вищих навчальних закладів України

У зв'язку з тим, що окремими сепаратистськи налаштованими політиками України та російськими політиками поширюється інформація про обмеження прав російськомовних вступників до вищих навчальних закладів України, Спілка ректорів вищих навчальних закладів України заявляє, що така інформація є неправдивою.

Відповідно до нормативних документів зовнішнє незалежне оцінювання із шкільних конкурсних предметів при вступі до вищих навчальних закладів України проводиться за вибором вступника кримськотатарською, молдовською, польською, російською, румунською та угорською мовами, але з обов'язковим тестуванням з української мови як державної, що вивчається у кожній українській школі незалежно від мови навчання.

У вищих навчальних закладах навчальний процес здійснюється з урахуванням мовної ситуації. Зокрема, у вищих навчальних закладах Автономної Республіки Крим 80—95 відсотків навчальних дисциплін викладається російською мовою, у місті Севастополі — виключно російською мовою.

Звертаємося до політиків надалі не вдаватися до поширення неправдивої інформації про мовне питання у вищій школі України.

**Леонід ГУБЕРСЬКИЙ,
Президент Спілки ректорів вищих навчальних закладів України.**

У пункті пропуску у громадянина РФ виявили арсенал зброї

На Житомирщині в пункті пропуску «Виступовичі» затримали озброєного росіянина, інформує прес-служба ДПСУ.

На автомобіль «УАЗ», яким він пересувався, «спрацював» службовий собака. Під час попередньої перевірки в салоні автівки «зелені кашкети» спільно з працівниками митниці знайшли пістолет «ТТ», глушник до нього та 45 набойів. Про озброєного чоловіка одразу повідомили співробітників СБУ.

Під час огляду транспортного засобу було знайдено інші частини та додаткове спорядження до зброї — зокрема, 13 підпатронників до гвинтівки «Мосіна», 2 магазини до ППШ, 11 металевих — до ППС, 6 магазинів до АКМ. Вилучили також 4 мобільні телефони, стільки ж підсумок до магазинів, ремінь на гвинтівку, маслянки, штики до гвинтівки «Мосіна», запчастини до ППШ, магазин до карабіну «Сайга», пневматичну гвинтівку.

Власнику арсеналу доведеться давати пояснення про всі обставини правопорушення, а вилучене відправлять на експертизу.

Запроваджено тимчасові режимні обмеження у прикордонні

Чернігівський загін ДПСУ з 15 березня запровадив додаткові тимчасові режимні обмеження на в'їзд і пересування в прикордонній смузі та контрольованих Новгород-Сіверському, Семенівському, Щорському, Корюківському, Городнянському прикордонних районах на українсько-російській ділянці державного рубежу.

Забороноюється рух транспортних засобів на другорядних дорогах біля нього (крім сільськогосподарської техніки, задіяної на польових роботах). Також не дозволяють перебувати у прикордонній смузі громадянам Російської Федерації, які не отримали дозволів на постійне проживання на території України, та українцям, які не зареєстровані в межах контрольованих прикордонних районів. Не можна користуватися радіостанціями, займатися полюванням та рибальством, здійснювати польоти легкомоторними літальними апаратами, використовувати на річках плавзасоби тощо.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

Факультет української філології та українознавства в Таврійському національному університеті імені Вернадського у Сімферополі тимчасово припинив навчання через можливі переслідування громадян, які спілкуються українською мовою (Укрінформ)

Міністр охорони здоров'я України Олег МУСІЙ провів зустріч з делегацією Міжнародної медичної гуманітарної організації «Лікарі без кордонів» (MSF), під час якої сторони обговорили питання надання гуманітарної допомоги Україні в екстрених ситуаціях (воєнні дії, введення надзвичайного стану тощо) (прес-служба МОЗ)

Натовпу не вдалося захопити управління СБУ

Після того, як у четвер сталося побиття учасників мітингу за єдність України проросійськими активістами, а одна особа загинула, в місті побоювалися нових випадків насильства. Побоювання виявилися небезпідставними: 15 березня після мітингу на площі натовп із російськими прапорами вирушив до будівлі обласного управління СБУ. Протестувальники перекрили рух на вулиці, прилеглий до будівлі, і вигукували: «Свободу!» та «У відставку!». На порозі управління з'явився один із правоохоронців, якого одразу «обстріляли» яйцями та іншими предметами.

Думки з приводу доцільності штурму в натовпі не було. Дехто пропонував обмежитися пікетом. Але інші активісти були налаштовані рішуче: незабаром у будівлі вибили шибки та намагалися потрапити до середини. Близько 15.55 натовп активістів зайшов до середини будівлі. Штурм супроводжувався звуками вибухів: у натовп кидали світло-шумові гранати. Хто саме робив це, побачити не вдалося. Кілька десятків правоохоронців у повному бойовому спорядженні стояли неподалік і в ситуацію не втручалися.

Після того, як захопникам не вдалося потрапити далі першого поверху будівлі, вони

залишили управління і попрямували на площу Леніна.

Цього ж дня в Донецьку прощалися з 22-річним Дмитром Чернявським, який загинув від ножового поранення під час сутичок після мітингів у центрі міста 13 березня. Хлопець був активістом місцевого осередку партії «Свобода», закінчив Донецький національний університет і вступив до магістратури Львівської політехніки. У батьків він був єдиною дитиною. Про хлопця згадують як про людину скромну, делікатну і патріотично налаштовану. Захоплювався фотографією. «Гірко, що так сталося. Дай Бог, щоб його смерть не була марною», — зазначив голова обласного осередку партії Ігор Славгородський.

— Мені дуже важко. Важкі часи. Зовні ніби все нормально, а часи — важкі. Для мене втрачене все життя. Зараз багато людей поділяють моє горе. Співчуття трохи допомагає. Бачу, люди небайдужі, і мені трохи від цього легше, — зізналася «Голосу України» мати загиблого Людмила.

Люди прийшли проститися із загиблим активістом з квітами та українськими прапорами. Виходить, безпечно з'явитися в Донецьку із національною символікою можна хіба що на цвинтарі.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

На знімку: проросійські активісти оточили будівлю обласної СБУ, а потім пішли на штурм.

Фото автора.

МВС попереджає: у столиці можливі сутички і провокації

У Києві можуть бути здійснені провокації, подібні тим, які мали місце у Донецьку та Харкові. Про це вчора заявив заступник голови МВС Сергій Яровий, інформує Інтерфакс-Україна.

«Зараз йде маса інформації після трагічних подій у Донецьку та Харкові. Є інформація, що такі ж події будуть провокуватися в Києві», — заявив він журналістам.

При цьому Яровий підкреслив, що міліція намагається «адекватно реагувати».

«Ми повинні знайти напрям головного удару, сконцентруватися, зібрати всі сили, весь потенціал, щоб попередити і не допустити кровопролиття, яке, на жаль, продовжується в Україні», — зазначив заступник міністра.

ЗМІ повідомляли щонайменше про 50 людей, які постраждали під час зіткнень учасників проросійського і проукраїнського мітингів, що відбулися в четвер увечері в Донецьку. Офіційно підтверджено смерть однієї особи — Дмитра Чернявського.

Як заявив напередодні Арсен Аваков, уже встановлено особу вбивці, який завдав смертельних поранень загиблом активісту. За оперативними даними і свідченнями очевидців, підозрюваний відомий у кримінальному середовищі під прізвиськом Кат, інформує офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ.

Для розслідування інциденту створено шість спеціальних слідчих груп. Арсен Аваков зазначив: «Дії ППС у ряді епізодів були неадекватні. Такий стан речей у донецькій міліції. Заміною начальницького складу не обійтися. Потрібні глибші дії та реабілітація. Хто готовий реально допомагати — по суті, а не за посаду і владу, у кого болить душа за Донбас — прошу: включайтеся! І губернатор, і новопризначений керівник міліції налаштовані на якісно інший рівень роботи міліції в області».

Як повідомив «Голосу України» заступник начальника управління масових та спортивних заходів Департаменту громадської безпеки МВС Андрій Чалый, за станом на ранок суботи «за підозрою у вчиненні злочину було затримано чотирьох учасників подій у Донецьку — в порядку статті 208 КПК». Усі вони — громадяни України. За словами Андрія Чалого, тоді під час сутичок «одна людина загинула і 29 отримали тілесні ушкодження, зокрема, черепно-мозкові травми, забої лоба і скронь, рубані рани потилиці, хімічні опіки — можливо, від сльозогінного газу».

Сутички почалися тоді, коли їх ніхто не чекав

Учора вночі в центрі Харкова внаслідок конфлікту активістів загинуло двоє людей і поранено — п'ятеро.

Що насправді відбулося в ніч із п'ятниці на суботу на вулиці Римарській — однозначної версії поки що немає. І влада, і силовики скупі в коментарях. Однак незаперечним фактом є кривава бійня і кілька годин перестрілки з вибухами «коктейлів Молотова».

Починаючи з п'ятниці, влада просила харків'ян утриматися у вихідні від масових акцій через можливі провокації. Але сутички почалися тоді, коли їх ніхто не чекав — наприкінці робочого тижня, на центральній площі міста, де за традицією останнім часом збираються городяни або захистити свої духовні цінності, або обговорити останні події в

країні. Але в цей час на площі з'явилася група людей, які вступили в конфлікт з іншими громадянами.

У ході сутичок використовувалася вогнепальна зброя. Як автоматична, так і гладкоствольна. Узяті в кільце стріляли в усіх, хто наближався до будівлі, у тому числі й у співробітників міліції. Протистояли їм захисники міста та загони правоохоронців, що перебували на місці інциденту. Керівництво операцією здійснювали керівники обласної та міської міліції, прокуратури Харкова. Однак терористи, захопивши заручників, відмовлялися від пропозиції скласти зброю, а перемовників від міліції знову-таки брали в заручники. Ситуація розпалювалася, з'явилися перші поранені та вбиті. На місце події прибув міський голова Генна-

дій Кернес, незважаючи на безглузду заборону суду не залишати в нічний час місце проживання. Він домовився на зустріч із лідером цього угруповання і після тривалих переговорів усе-таки переконав бойовиків скласти зброю.

Ближче до ранку операцію із затримання тих, хто влаштував перестрілки і захоплення заручників у центрі Харкова, було завершено. Керівник ГУ МВС України в Харківській області Анатолій Дмитрієв повідомив, що затримано близько 30 людей, усіх їх доправлено до одного з районних відділень внутрішніх справ Харкова.

Після того як міліція всіх затриманих провела в автобус, мешканці Харкова ще довго не випускали його із щільного кільця, намагалися прорватися до затриманих і вчинити са-

мосуд, не дозволила це зробити тільки міліція. Люди побоювалися й того, що міліціонери вчоргове відпустять бойовиків геть. І тільки після того, як міський голова Г. Кернес пообіцяв, що бойовиків відправлять до в'язниці, натовп дозволив міліції вивести незваних гостей.

Водночас новий керівник Харківської області Ігор Балуца каже, що події на Римарській — спланована провокація.

Унаслідок перестрілки в Харкові в ніч із 14 на 15 березня загинуло двоє людей, затримано близько 30 осіб, повідомив на своїй сторінці у Facebook міністр внутрішніх справ України Арсен Аваков.

— На місці сутички працюють криміналісти. Затримано близько тридцяти людей по обидва боки конфлікту. Двоє вбитих, кілька людей поранені, у тому числі тяжко поранений міліціонер. В обох сторін вилучено зброю. Тривають слідчі дії, — написав міністр.

При цьому Аваков від себе особисто звернувся до громадянам України із закликом не піддаватися на провокацію конфлікту ззовні та не розігрівати й без того складну ситуацію.

За фактом перестрілки в центрі Харкова відкрито кримінальне провадження за ознаками складу злочинів, передбачених трьома статтями Кримінального кодексу.

Микола КОСИЙ.

Харків.

На знімку: харків'яни охоплені жахом від того, що сталося минулої ночі на вулиці їхнього міста.

Фото автора.

Держава–окупант перевершує півострів лише за кількістю поліцейських

Аналітики секції «Дельта» групи «Інформаційний Спротив» проаналізували якість життя в АР Крим і РФ, щоб зрозуміти, що чекає на жителів півострова, якщо вони опиняться під юрисдикцією Росії.

Отримані в ході порівняння дані свідчать про те, що жителі Російської Федерації мають перевагу в рівні доходів населення. При цьому однозначне відставання від АР Крим і України за станом демократії, свободи преси та свободи слова.

Але слід зважати, що рівень бідності в Росії не нижчий, ніж на півострові: частка громадян, які мають доходи нижче від прожиткового мінімуму, у РФ становить 13,0%, в АР Крим — 12,0%.

Крім того, громадяни РФ у соціальному плані захищені гірше від українських кримчан. Якщо уряд України на соціальні пільги для населення витрачає 1,5% ВВП, то уряд РФ — лише 0,01%.

Україна більше інвестує в такі соціальні послуги як освіта та охорона здоров'я:

6,2% і 7,3% відповідно від ВВП країни. У РФ аналогічні показники становлять 4,1% і 6,2%.

За рівнем комфорту житла ситуація в АР Крим і Росії мало чим відрізняється. На одного мешканця Криму припадає 23,3 кв. м жилої площі, на росіянина — 22,6 кв. м. Кількість квартир на тисячу громадян України становить 408, на тисячу громадян РФ — 413.

У питаннях внутрішньої безпеки ситуації в РФ гірша, ніж на півострові. Попри

те, що кількість співробітників поліції на 100 тис. громадян країни становить 546 осіб (що майже на 200 людей більше, ніж в Україні), найімовірніше, така кількість правоохоронців спрямована на захист від внутрішнього «ворога», а не на безпеку громадян. Кількість зареєстрованих злочинів і кількість потерпілих від злочинних зазіхань у Росії більша, ніж в АР Крим: 15,4 злочини на 1000 громадян і 10,9 потерпілих від злочинних зазіхань на 1000 громадян. В АР Крим аналогічні показники становлять 12,4 і 9,4 відповідно.

У питаннях свободи Росія значно поступається АР Крим. За індексом демократії, індексом свободи преси та індексом свободи слова в Інтернет РФ визначають як країну з авторитарним режимом, невільну і частково вільну країну відповідно.

Висновок невтішний: на кону ефемерна економічна перевага, ціна якій НЕСВОБОДА.

Ольга ВІТЕР.

На блокпостах «затримують» уже й українську пресу

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— За кермом автомобіля з накладом видання сидів мій чоловік — Сергій Воробйов. Оглянувши газету та сфотографувавши її, невідомі в масках та з автоматами з кимось поговорили по телефону і запропонували обирати: або водій залишає тут свій вантаж і може їхати додому, або разом із газетами

їде в Крим «шукати справедливості» в штабі сепаратистів. Чоловікові довелося залишити майже дві тисячі примірників газети на блокпосту. Гадаю, обурення «цензорів» викликали два оголошення: із проханням до військовозобов'язаних прийти до райвійськкомату, і до всіх місцевих жителів — повідомляти той самий військкомат про появу підозрілих людей, — розповіла кореспонденту «Голосу України» редактор «Радянської Таврії» Наталія Воробйова.

Редакції довелося вдруге замовляти друк чергового номера газети — тепер уже в Херсонській міській друкарні.

Варто зазначити, що відсутність безпеки на дорогах вдарила не тільки по мешканцях Херсонщини, а й по кримчанах. У магазинах на півострові уже починають дорожчати основні продукти харчування, і незабаром бракуватиме навіть молока та сиру. Адже донедавна значну його кількість закуповували у сусідніх з Кримом Чаплинському, Новотроїцькому та Генічеському районах Херсонщини. Нині селяни не поспіша-

ють збирати його для тамтешніх закупівельників — колись ті розраховувалися раз на тиждень, але зараз не відомо, чи відбуваються ті розрахунки і чим постачальникам платитимуть. Адже російських рублів фермерам та одноосібникам не треба — вони купують необхідні їм товари й продукти виключно за національну валюту.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Для Національної гвардії зберегли її бойовий прапор

Як і всі інші військові частини та з'єднання, Національна гвардія України після свого відродження повинна отримати власний стяг. Але витратитися на його виготовлення не треба, адже зберігся ще той бойовий прапор, під яким складала присягу перші гвардійці майже два десятиліття тому. Його створила родина знаного геральдиста, який більш відомий як король України-Русі, граф Орест Карелін-Романишин, на прохання тодішнього міністра оборони України, а нині народного депутата Олександра Кузьмука.

Після ліквідації формування знамено повернулося до пана Ореста, який нині мешкає на Херсонщині. А тепер він готовий знову передати його гвардійцям, про що написав виконуючому обов'язки Президента України Олександру Турчинову.

Вл. інф.

На знімку: Орест Карелін-Романишин зі стягом Національної гвардії України.

Фото Сергія ЯНОВСЬКОГО.

ФОТОФАКТ

Біля будівлі адміністрації Президента на вулиці Банковій у Києві демонтували оголошення.

Фото Михайла МАРКІВА (прес-служба Президента України).

«Покровителям тітушок» загрожує кримінальне покарання

Чиновникам Дніпропетровської облдержадміністрації, які сприяли «тітушкам», загрожує кримінальне покарання. Як розповіли кореспондентіві «Голосу України» у прес-службі облпрокуратури відповідне кримінальне провадження уже відкрито.

— Справа стосується посадових осіб, які 26 січня надали в користування для організації та озброєння групи так званих тітушок внутрішні приміщення адміністрації, — зазначають у прокуратурі, — і надалі заподіяли істотної шкоди охоронюваним законом правам і свободам громадян.

Попередньо їх обвинувачують за ч. 1 ст. 294 Кримінального кодексу України (масові заворушення). Досудове слідство проводить слідчий відділ прокуратури області.

Вл. інф.
Дніпропетровська область.

Інтервенти висадилися на Арабатці

Російські агресори розширюють свою присутність поза межами Криму. Десант «зелених чоловічків» висадився біля села Стрілкового на курорті Арабатська стрілка Генічеського району Херсонщини. За повідомленнями селян, три гелікоптери з червоними зірками близько трьох годин кружляли околицями, зрештою висадивши близько сорока озброєних автоматами десантників у камуфляжній формі без розпізнавальних знаків. Усе це відбувалося біля блокпоста, зайнятого групою українських прикордонників. Вони жодного опору не чинили, і просто передислокувалися в глибину Арабатки, ближче до Генічеська.

Сільський голова Стрілкового Олександр Пономарьов розповів кореспонденту «Голосу України»: «Зелені чоловічки» зайняли позиції біля газоперекачувальної станції, що постачає у наш район блакитне паливо з сусіднього Стрілківського газового родовища. Я приїхав до них, представився і запитав, що вони тут роблять. Але мені посади й звання, чи приналежності десантників старший групи не назвав. Натомість пообіцяв, що озброєні «гости» до села не заходитимуть і господарчій діяльності місцевих жителів не заважатимуть. Вони тут, мовляв, для того, аби унебезпечити станцію від терористів».

До Арабатки також підтягуються на мотоциклах, квадроциклах і машинах як молоді із сіл району, так і козаки із Запорізької області. Вони мають при собі травматичну й частково мисливську зброю, і вимагають витурити зайд з Херсонщини. Їх вгамовують місцеві правоохоронці — адже сутічка сак-так озброєних і дуже гарячих молодих людей з професійними військовиками, до того ж за підтримки з повітря, може закінчитися не на користь перших, та ще великим кровопролиттям. Нагадаємо: кілька тижнів тому «зелені чоловічки» створили блокпост біля іншого херсонського села Чонгар і викопали траншеї та капонири для своїх БТРів просто на селянських полях.

***

Управління преси та інформації Мініборони України повідомило, що силами підрозділів Збройних Сил України було зупинено спробу проникнення військовослужбовців Збройних сил Російської Федерації на територію Херсонської області з боку Арабатської стрілки. Відсіч було здійснено негайно. Російські військовослужбовці повернулися на попереднє місцезнаходження. З метою негайного реагування на провокацію, з української сторони були підняті сили армійської авіації Сухопутних військ Збройних Сил України, а також сили аеромобільного батальйону.

Буде алея і пам'ятник Небесній Сотні

Алея Героїв Небесної Сотні з'явиться в одному з парків Тернополя. Під час толоки тут висадять сто дерев. Міська рада також оголосила конкурс на найкращий проєкт пам'ятника Небесній Сотні. Його встановлять на площі Героїв Євромайдану. Переможець конкурсу отримає п'ять тисяч гривень, за друге місце — три тисячі, за третє — дві тисячі гривень.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопіль.

Тих, хто залишив свої домівки, розселяють безплатно

Дніпропетровщина почала приймати кримські родини, які залишили півострів через страх за власні життя й здоров'я в умовах конфлікту. Людей безплатно розселяють у готелі й приватних будинках. Дах над головою одержали перші шість родин, ще чотири готуються до переїзду.

— Хтось уже хоче залишитися тут, працювати, хтось збирається пересидіти певний час і повернутися назад, — зазначив заступник голови облдержадміністрації Борис Філатов.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

В Україні 17 березня розпочне роботу місія спостерігачів ООН з прав людини. Про це на відкритому засіданні Ради безпеки ООН розповів заступник генерального секретаря всесвітньої організації Джеффрі Фелтман, *передає Reuters*

«Не давайте хабарів!» — закликав виконуючий обов'язки Генерального прокурора України Олег МАХНІЦЬКИЙ у зверненні до громадськості, попросивши повідомляти безпосередньо Генеральну прокуратуру про факти підкупу та інші незаконні дії високопосадовців (УНН)

Головною проблемою є відсутність громадського контролю над владою

Нотатки щодо виходу з політичної кризи

Конституція визначає, що носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та місцевого самоврядування. Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами. Ніхто не може узурпувати державну владу (ст. 5 Основного Закону). Державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову.

міст демократії у світі визначається можливістю громадянського суспільства через створені ним громадські організації впливати на владу, вимагати від неї служіння своїм інтересам.

Стаття 1 Конституції визначає нашу державу як демократичну і соціальну. Водночас мільйони українців, всупереч своїм бажанням і намаганням, не можуть задовольнити свої найважливіші життєві потреби. В Україні фактично зруйновано декларовані у Конституції системи демократичних свобод, до цього слід додати неможливість для громадян у переважній більшості випадків захистити свої законні права у владних інституціях та тотальну корумпованість чиновників. За останніми даними майже 70% українців вважають, що терпіти таке важке життя вже неможливо. Усе це є передумовою і рушійною силою масових протестних виступів українців.

Ігнорування громадянського суспільства, інтересів простих українців веде до соціального дисбалансу в суспільстві. Вихід із цього становища багато хто вбачає у необхідності зміни уряду, перевиборах Президента і парламенту. Однак багато політичних і громадських діячів висловлюються з приводу того, що навіть після формування нового уряду, дострокових перевиборів до Верховної Ради та Президента, як це вже неодноразово було в історії незалежної України, не принесе бажаного результату, оскільки необхідно змінювати принципи формування і дії влади.

Незважаючи на те, що Конституція та низка законів України проголошують, що єдиним джерелом влади є народ, на практиці діє ціла система, яка створює видимість участі українського народу в управлінні країною. Також питання полягає у необхідності зміни самої системи контролю над владою.

Головною проблемою на сьогодні є відсутність в українського народу реальних можливостей контролювати владу і застосовувати до неї відповідні адекватні заходи (санкції) у випадку неефективності її роботи.

Масові протести, що відбулися по всій Україні, і в Києві зокрема, є свідченням того, що Президент, Верховна Рада та уряд не виконують свого прямого призначення — представництва інтересів народу.

Сьогодні головна проблема, яка потребує вирішення, — формування нової системи виборів народних депутатів у Верховну Раду України як єди-

ного органу законодавчої влади в нашій державі та Президента як гаранта державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції, прав і свобод людини і громадянина та контролю за їх діяльністю.

За результатами правового аналізу слід констатувати: виборча система України побудована таким чином, що половина народних обранців потрапляють у законодавчий орган за результатами виборів за партійними списками. Цілком зрозуміло, що такі партійні списки формуються переважно не виборцями, а «інвесторами» цих осередків.

Як результат, **депутати, які пройшли в парламент за закритими партійними списками, не несуть ніякої відповідальності за свою парламентську діяльність. Президент за чинним законодавством також не несе жодної відповідальності за свою діяльність перед виборцями.**

Сьогодні народ України виступає як суб'єкт суверенітету тільки в якості виборців, оскільки відсутні будь-які важелі здійснювати контроль за діяльністю своїх представників у владі. Автономність влади від народу створює напруження у суспільстві і спричиняє у зв'язку з цим протестні настрої. Тому голосування на виборах раз на п'ять років створює лише видимість участі народу в управлінні країною.

Потрібні нові «відкриті правила»

Відсутність зворотного зв'язку, тобто контролю виборців за діяльністю народних депутатів та Президента, перетворює український парламент та главу держави на закриту «корпорацію», що є далекими від народу, які функціонують самі для себе і задля себе.

Тому країні потрібні нові «відкриті правила», за яких громадяни відчували б себе господарями своєї держави, а відтак, і долі. Як результат, виборці повинні мати механізм відкликання депутатів, міських голів усіх рівнів, Президента за умови їх неефективної роботи.

Такий механізм може бути запроваджений лише на законодавчому рівні, наприклад, через прийняття законів про порядок

відкликання народного депутата України та про порядок здійснення громадського контролю за виконанням Президентом своїх обов'язків, передбачених Конституцією і законами.

До речі, один із таких законів — про порядок відкликання народного депутата — діяв у системі чинного законодавства на зорі незалежності, а саме, у 1994 р., а згодом «тихенько» був скасований.

Відтак у законодавстві слід повністю відмовитись від виборів народних депутатів за партійними списками, запровадивши систему виборів народних депутатів за мажоритарною системою. Це означитиме, що кожен виборець знатиме свого кандидата в депутати і голосуватиме (або не голосуватиме) за нього. Так само виборці через створені ними громадські організації відповідно до закону контролюватимуть депутатську діяльність свого обранця. Критеріями такого контролю можуть бути, наприклад, кількісні та якісні характеристики внесених ним законопроектів, якість його роботи у виборчому окрузі, відсутність у його діяльності корумпованої складової, його фінансові статки, якість виконання ним окремих наказів виборців.

У такому законі може бути прописано, наприклад, створення відповідного інтерактивного порталу, що відображатиме персональний моніторинг парламентської діяльності кожного депутата і його голосувань, де народні обранці матимуть змогу вносити свої пропозиції та ініціативи для узгодження їх з виборцями. Такий інтерактивний сервіс може мати функцію народного онлайн-голосування за законопроекти і можливість ініціювати відкликання депутата. Система відклику народного депутата його виборцями має бути максимально спрощена. Таке право слід надати лише тим виборцям даного округу, які голосували за такого народного обранця. У цьому аспекті українським правникам необхідно докладно вивчити зарубіжний досвід.

На сьогодні у світі правовий інститут відкликання парламентаріїв має різні форми. У країнах із розвинутими партійними системами (Великобританія, Канада, Австралія) налагоджена система відкликання депутатів у разі порушення ними партійної дисципліни. У багатьох

країнах також застосовуються дисциплінарні заходи з тимчасового позбавлення мандата. Так, у США на місцевому рівні практикується відкликання виборних представників і чиновників шляхом подачі подання, підписаного відповідним процентом виборців, з подальшим проведенням виборів.

У Швейцарії існує можливість відкликання не тільки окремих депутатів, а й федерального уряду. Крім притоку нових людей у владу, це також стимулює розвиток місцевого самоврядування.

За результатами аналізу законодавства України про вибори Президента можливо констатувати, що істотних зауважень до нього немає. Водночас зовсім невирішеним залишається питання контролю громадськості за діяльністю керманича. Такий контроль має бути обов'язковим, оскільки Президент є виборною посадовою особою і відповідно до статті 102 Конституції є главою держави, гарантом суверенітету, територіальної цілісності, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина.

Українська правова система знає лише один випадок, коли Президент може бути усунений зі своєї посади, а саме: у порядку імпічменту (в разі вчинення ним державної зради або іншого злочину), процедуру якого запроваджено статтею 111 Конституції України.

Водночас цей механізм законодавцем виписаний настільки складно, що його практична реалізація неможлива, оскільки передбачає, що питання про усунення Президента з поста в порядку імпічменту ініціюється більшістю від конституційного складу Верховної Ради України; для проведення розслідування парламент створює спеціальну тимчасову слідчу комісію, до складу якої включається спеціальний прокурор і спеціальні слідчі; рішення про усунення глави держави з поста в порядку імпічменту приймається Верховною Радою України не менш як трьома чвертями від її конституційного складу після перевірки справи Конституційним Судом України і отримання його висновку щодо додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про імпічмент та отримання висновку Верховного Суду України про те, що діяння, в яких звинувачується керманич, містять ознаки державної зради або іншого злочину.

Перелік причин дострокового припинення президентських повноважень варто доповнити

Тому нині потребує конституційного удосконалення система контролю ук-

раїнського парламенту над президентською гілкою влади.

Також статтею 108 Основного Закону закріплено виключний перелік випадків дострокового припинення Президентом його повноважень, а саме: у разі його відставки, неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров'я, усунення з поста в порядку імпічменту, смерті.

До цього слід було б додати «у разі неналежного виконання ним своїх повноважень, передбачених Конституцією і законами України».

Для цього у Конституції та законодавстві, що регулює питання проведення у нашій державі всеукраїнських референдумів, слід передбачити можливість проведення такого опитування за народною ініціативою, наприклад, за ініціативою не менш як 500 тис. громадян. У такому разі доцільно передбачити, що Президент відсторонюється з посади, якщо більше половини осіб, які беруть участь у такому референдумі, висловляться за таке рішення.

У законодавстві України, як і в Законі «Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави», відсутні норми щодо можливості громадян чи громадських організацій здійснювати контроль за діяльністю Верховної Ради України і Президента України, а тому такого контролю не існує.

Потребує також уточнення правовий статус адміністрації Президента. Відповідно до п. 28 частини першої статті 106 Конституції глава держави може створювати у межах коштів, передбачених у державному бюджеті, для здійснення своїх повноважень консультативні, радчі та інші допоміжні органи і служби.

Згідно з положенням про адміністрацію Президента (затверджене указом Президента України від 02.04.2010 р. №504) цей орган є постійно діючим та допоміжним. Вод-

ночас слід констатувати, що з огляду на покладені на адміністрацію завдання стосовно: здійснення аналізу актів Кабінету Міністрів, нормативно-правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, уряду автономії, внесення Президентом пропозицій щодо забезпечення приведення їх у відповідність із Конституцією і законами, актами Президента або зупинення їх дії, скасування (п. 14), забезпечення контролю за виконанням указів, розпоряджень, доручень Президента (п. 15), забезпечення у межах своєї компетенції реалізації державної політики стосовно державної таємниці (п. 22) тощо

повноваження адміністрації Президента далеко виходять за межі допоміжного органу. Відтак, положення про неї має затверджуватись у легітимний та відкритий спосіб, наприклад, шляхом голосування Верховною Радою України.

З метою контролю парламенту над президентською гілкою влади доцільно внести зміни до Конституції, якими передбачити призначення і звільнення Прем'єр-міністра, міністрів оборони, внутрішніх справ, голови Служби безпеки, Генерального прокурора виключно Верховною Радою України, а інших міністрів — Президентом за згодою парламенту. Ключовим при цьому має стати те, що глава держави не повинен бути наділений повноваженнями одноособового звільнення цих посадових осіб.

Ігор ВІТИК, головний консультант Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, кандидат юридичних наук.

Висновки

- В Україні потребує удосконалення система стримувань і противаг, тобто механізм взаємного контролю парламенту і Президента.
- Практика показує, що закритість влади рано чи пізно обов'язково призведе до політичних протестів громадян.
- Мірилом демократичних чи авторитарних дій влади в будь-якій державі є зрілість громадянського суспільства. Останні події в Україні свідчать про те, що сьогоднішнє українське громадянське суспільство дозріло і набуває сили і організованості.
- Запровадження дієвого механізму контролю за діяльністю народних депутатів України, інших виборних осіб з можливістю їх відкликання, а також за діяльністю Президента України шляхом проведення відповідного всеукраїнського референдуму щодо підтримки (непідтримки) його діяльності, стимулюватиме парламентаріїв, представників органів місцевого самоврядування, главу держави до добросовісного виконання ними повноважень, передбачених Конституцією та законодавством, а також до поваги з боку громадян України.
- У зв'язку з цим для реалізації цих ідей нагальним є внесення відповідних змін та доповнень до Конституції нашої держави.

Радбез ООН
голосує
«кримську резолюцію»

Москвичі скандували: «Банду геть!», «Україно, ми з тобою!»

У суботу вулицями російської столиці пройшли, за деякими даними, майже 100 тисяч людей, які протестували проти введення військ в Україну (на знімках). Гаслами акції стали: «Ні війні!», «Україно, ми з тобою», «Путіна на нари», «Геть поліцейську державу», «Росія без Путіна»... У руках маніфестанти несли державні прапори Росії та України, а також численних російських опозиційних партій і рухів.

Марш миру був дозволений московською владою. Організаторами антивоєнної акції стали рух «Солидарність», партія «РПР-ПАРНАС», партія «П'ятого декабря», «Партія прогресу», а також численні громадянські активісти.

Спочатку колони пройшли Страстним, Петровським, Рождественським бульварами. А потім на проспекті Сахарова відбувся мітинг. Люди скандували «Банду геть!», «Україно, ми з тобою!».

Учасниця акції Ірина Баганцева в інтерв'ю «Голосу України» сказала про те, що москвичі прийшли на мітинг, щоби «...вибачитися перед простими українцями за введення російської армії в Крим. Я відчуваю свою відповідальність за те, що в моїй країні такий президент».

Відомий опозиційний політик Борис Немцов заявив на мітингу, що президент Росії «хвора, цинічна й підла людина. Він прагне використовувати війну в Криму для створення в Росії

диктатури однієї людини. Нам розповідають, що в Києві фашисти й бендерівці. Там їх немає. Путін бреше. Ми повинні сказати: Ні війні». Ми повинні сказати: «Україна й Росія без Путіна».

Журналіст Ігор Яковенко переконаний, що війни з Україною бажає тільки одна людина — Володимир Путін. Відповідальність разом із Путіним несуть усі керівники російських ТВ-каналів, вони брешуть, обливаючи брудом Україну. «Росія стає авторитарною країною. Те, що робить Путін, — це нацизм. Путін використовує Останкінську вежу як зброю масового ураження. Треба зупинити сповзання Росії у нацизм», — вважає журналіст.

Керівник товариства «Меморіал» Олег Орлов обурився на мітингу протесту, що Путін захищає одну етнічну групу від інших, це нацизм.

На мітингу виступив громадянин України, начальник штабу першої сотні Майдану Тарас Козак. Він закликав ушанувати хвилиною мов-

чання пам'ять загиблौ на Майдані Небесної Сотні, розповів, як у Києві народ

боровся проти влади корупції та бандитів.

У влади немає кращого засобу залишитися при владі, ніж війна. Путін — людина війни. Ціль війни в Криму — бажання Путіна правити Росією до смерті, наголосив правозахисник.

«Росіяни не хочуть війни. Росії і Україні потрібен діалог. У нас немає мовних бар'єрів. Наймоднішою мовою у Росії скоро стане українська. Солдати, не стріляйте одне в одного!» — закликала з трибуни акторка Оксана Мисіна.

Протестні акції проти введення російських військ у Крим відбулися у Єкатеринбурзі, Санкт-Петербурзі, Самарі.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

Фото з Твіттера.

Шестигодинна розмова конфлікт не врегулювала

Держсекретар США та міністр закордонних справ Російської Федерації у п'ятницю ввечері в Лондоні обговорили ситуацію в Україні. Питань у главах дипломатій накопичилося стільки, що розмова тривала понад п'ять годин. От тільки «продуктивною» її назвати напевно не можна. Зустріч, яку преса анонсувала як «шанс для дипломатичного врегулювання кримського конфлікту», точку в даному конфлікті так і не поставила.

Після довгої бесіди Джон Керрі і Сергій Лавров відповіли на запитання журналістів. Не разом, як це завжди буває після переговорів, а окремо.

Так, міністр закордонних справ РФ Сергій Лавров констатував: розмова хоч і була корисна, але розбіжності в баченні ситуації в Україні залишаються. «Обговорювався, звісно, і Крим. Підтвердили позицію, неодноразово викладену президентом Росії,

про те, що ми поважатимемо волевиявлення кримського народу в ході референдуму, що відбуватиметься 16 березня», — сказав С. Лавров і уточнив: «Своє ставлення до його результатів ми висловимо після того, як вони стануть відомі».

Укотре російська сторона поскаржилася на невиконання положень угоди від 21 лютого й відсторонення від влади законно обраного президента Ук-

раїни. Але водночас міністр Лавров запевняє: російсько-українські відносини не переривалися і діалогу Росія не уникає.

Обговорювалося і питання можливих санкцій стосовно Росії. Щоправда, Сергій Лавров зізнався: «Держсекретар Керрі не висував жодних погроз на адресу Росії. Що стосується перспектив санкцій, то ми живемо в інформаційному просторі: читаємо, чуємо й знаємо, що обговорюється у Вашингтоні та Європі. Смію запевнити, що наші партнери теж розуміють, що санкції — це контрпродуктивний інструмент».

Офіційно відкинув міністр Лавров і плани збройних сил Росії

ввійти на територію східної України. «Російська Федерація не має і не може мати ніяких планів вторгнення в південно-східний регіон України», — запевнив Сергій Лавров.

Тим часом держсекретар США Джон Керрі висловив підтримку нинішній владі України. Більшу частину свого виступу він присвятив ситуації в Криму і можливим наслідкам проведення референдуму на півострові. «Позиція Сполучених Штатів ясна: ми вважаємо, що референдум суперечить Конституції України та нормам міжнародного права. Ні ми, ні міжнародне співтовариство не визнає його результати», — запев-

нив Д. Керрі. Глава американської дипломатії дав зрозуміти: у випадку анексії Криму на Росію чекають наслідки. «Якщо референдум проведуть — підуть санкції. Це не те, що ми прагнемо робити, це те, що ми будемо змушені розпочати у відповідь на порушення закону». Джон Керрі висловив сподівання, що президент РФ Володимир Путін знайде законні способи підтримки російськомовного населення в Україні.

Тож навіть після майже шестигодинної розмови сторони залишилися кожна при своїй думці. Глави дипломатій, щоправда, пообіцяли, «залишатися на зв'язку найближчими днями».

Для введення військ
НАТО немає
юридичних підстав

Через події в Україні вперше за останні 20 років відбулося екстрене засідання Ради євроатлантичного партнерства (РЄАП). Про це у своєму виступі на самому засіданні у Брюсселі повідомив глава Місії України при НАТО, посол Ігор Долгов. Українська сторона поінформувала учасників засідання про підтвердження фактів безпрецедентного вторгнення збройних сил РФ на територію нашої країни. Представники всіх держав-членів, що долучилися до обговорення, одноставно підтримали територіальну цілісність та суверенітет України і засудили інтервенцію російських військових. Російську сторону учасники засідання закликали припинити підготовку до проведення референдуму.

— Проведення цього референдуму підриває міжнародні зусилля з пошуку мирного політичного врегулювання кризи в Україні, — заявив генсек НАТО Андерс Фог Расмуссен.

Тим часом Ігор Долгов після завершення екстреного засідання РЄАП зізнався: вводити війська в Україну НАТО не збирається. «Україна не є членом НАТО, а отже, розраховувати на те, що війська НАТО у цілому або декількох країн — членів Альянсу братимуть участь у врегулюванні кризи в Криму, не доводиться. Для цього немає юридичних підстав», — цитує слова посла УНІАН.

Росія стає авторитарною країною. Те, що робить Путін, — це нацизм

16 березня в Україні мінлива хмарність, можливий дощ, на півночі, заході й у Карпатах з мокрим снігом. Вітер змінний, 1—6 м/с. Температура вночі від 1 градуса морозу в північних областях до 10 тепла в Криму. Вдень від 0 до 17 градусів тепла.

■ **1922.** Українська економічна рада прийняла постанову «Про організацію акційного товариства з розробки торф'яних багатств України». ■ **1925.** В Одесі художнє об'єднання «Березіль» влаштувало вечір, присвячений пам'яті Т. Шевченка. Уперше в цьому місті було показано п'єсу Павла Долини «Царі» за мотивами поезії Кобзаря. ■ **1929.** Народився Євген Кушаков — український режисер, народний артист УРСР (1976 рік). ■ **1945.** З аеропорту «Жуляни» (Київ) відновлено регулярні авіарейси за шести маршрутами. ■ **1948.** 102 театри України знято з державних дотацій, 15 театрів залишили на дотаціях тимчасово — до 1 січня 1949 року.

ПОДРОБИЦІ

Пам'ятник з'явився завдяки меценатам

Пам'ятник Тарасу Шевченку відкрили в Коростені на площі біля міського Будинку культури. З цієї подією коростенців привітали голови Житомирської облдержадміністрації Сидір Кізін та обласної ради Віталій Француз. Художній образ втілили у граніті скульптори — народний художник України Василь Фещенко та заслужений художник України Віктор Рожик. Жителі міста висловили щире подяку за фінансову допомогу в реалізації проекту почесному громадянину Коростеня Анатолію Левицькому з Житомира та землячці Надії Бондарчук, яка нині мешкає в Москві.

Олексій КАВУН.
Житомирська область.

Виставка триватиме до кінця місяця

У Запоріжжі відкрито виставку місцевих художників, приурочену до ювілею Великого Кобзаря. Вразили глядачів картина Миколи Боровика «Перед бурєю» — пейзаж із видом на Дніпро, а також полотно Станіслава Шинкаренка, присвячене темі великої української ріки і Запорожжя. Оригінальний подвійний портрет (актуальний, як на нинішні часи) Тараса Шевченка і Миколи Чернишевського роботи Юрія Смірнова. По-справжньому віє теплом від картини Бориса Єгорова «Зустріч з чумаками», де рукою майстра відтворено епізод спілкування орачів хліборобів з найбільшими мандрівниками тієї епохи. Ця ж тема, але з прив'язкою до Хортиці, коли її, в часи старого Олександрівська, відвідував Великий Кобзар, прекрасно підхоплена відразу у двох роботах Анатолія Якимця. Глядача, без сумніву, зацікавить і графіка Віктора Герценка. Виставка у Запоріжжі триватиме до кінця місяця.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

За контрабандні долари оштрафували на понад півтора мільйона гривень

Апеляційний суд Чернігівської області скасував рішення суду першої інстанції про закриття справи щодо незаконного переміщення громадянкою Республіки Білорусь у грудні 2013 року через митний пост «Горностаївка» 200 тисяч доларів. Йй доведеться сплатити штраф у розмірі 1,6 мільйона гривень, а контрабанду конфіскують. Прокуратура області спільно з Чернігівською митницею перед тим подала апеляційну скаргу на рішення районного суду, який заклав справу за малозначимістю та зобов'язав повернути правопорушницю вилучені у неї кошти. Рішення Апеляційного суду набрало чинності, є остаточним і оскарженню не підлягає.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

ТОЧКА ЗОРУ

Іноземці, які мешкають у Вінниці, засуджують агресію Росії, разом з тим радять не дуже сподіватися на допомогу Америки чи Євросоюзу у розв'язанні конфлікту. Чому?

Більшість іноземних співрозмовників відверто казали, що залагоджувати конфлікт мають не Америка з Євросоюзом, а українці з росіянами. Стверджують: за нас ніхто цього не зробить. Потрібен активний діалог з сусідами. Участь у ньому мають брати авторитетні, добре знані люди і в Україні, і в Росії. Поки що, зазначають співрозмовники, вони не бачать такого діалогу.

Не чекати «пожежників» з-за океану

Сирієць Махмуд, підприємець (понад десять років мешкає у Вінниці):

— У мене склалося враження, що українці менше сподіваються розв'язати конфлікт власними силами, а більше надій покладають на Америку з Європою. Але це неправильна позиція. Росія й надалі залишиться сусідом. Сусіди мають самі домовлятися, а не чекати, що за них зробить це хтось інший. Треба було вже у перший день конфлікту збиратися і їхати до Москви на розмову з російською владою, їхати до Криму і говорити з людьми. Живе спілкування не можна замінити жодним документом. Поки що парламент, в. о. Пре-

зидента, прем'єр обмешкуються заявами. Втрачається дорогий цінний час. Якщо сюди прийдуть натовські солдати, тоді від українців уже мало що залежатиме. Навпаки, українці самі потраплять у залежність. У моїй рідній Сирії нині воюють представники з 80 країн. Бачите, що сталося з Сирією? Це — пекло, в якому ніхто не думає про людей. На першому місці — амбіції політиків. Робить усе, щоб не допустити в Криму жодного пострілу, бо тоді вже ніхто не зможе зупинити бійню. Не гайте часу!

Гарячі голови треба обливати водою

Олександра, студентка Вінницького медуніверситету (Еквадор):

— Мої мама й тато щодня дивляться новини по телевізору. В Еквадорі про події в Україні повідомляють іспанські канали. Батьки запитують, чи не страшно мені зараз в Україні. Я кажу, що трохи страшно, але не дуже. Вони пропонують залишати навчання і повертатися додому, бо бояться за моє життя. Кажу їм, що у Вінниці не стріляють. У Вінниці — люди мирні. Я це бачила, коли ходила з українськими дівчатами на Майдан. Тато дуже сварився, коли почув про таке. Він боїться, що мене може забрати поліція і посадити до в'язниці. Я змалку слухаюся батьків. Тому більше не йду на такі акції. Увечері теж стараюся нікуди не

ФОТОФАКТ

У Кінологічному навчальному центрі у місті Великі Мости (Львівська обл.) відбувся урочистий мітинг з нагоди відправки об'єднаної мотоманеврної групи Західного регіонального управління Держприкордонслужби для захисту східних рубежів країни.

Фото Євгенія КРАВСА.

виходити з гуртожитку. В університеті нам кажуть, щоб сиділи дома.

За Україну ми, іноземці, переживаємо, як за рідну державу. Бо живемо тут, звикли до ваших звичаїв і традицій, бо тут гарні люди. Трохи хвилювалися, коли до університету приходили люди в масках і кричали, щоб звільнити ректора. Ми не розуміємо, для чого це робитися. Хіба нема інших цивілізованих способів для вирішення цього питання?

У моєму рідному місті Амбато кожного року в лютому відбувається фестиваль квітів і фруктів. У цей день прийнято обливати одне одного водою. Коли я була маленькою, запитувала тата, для чого вони це роблять. Тато казав,

щоб трохи остудити гарячі голови. Мені здається, що зараз треба було б облити водою декілька гарячих голів в Україні й Росії, може, тоді вони думали б краще.

Рідних людей ставлять по різні боки барикад

Турок Осман, підприємець (у Вінниці працює з 2007 року):

— Люди не для того народжуються, щоб битися, — цю фразу часто повторював мій батько. Казав, що це худоба може буцатися, а не люди. Бо людей Бог створив для любові. Через це батько навіть заборонив мені займатися боксом. Щоб не піднімав руку на когось і хтось не бив мене. Я змушений

був дослухатися до батькових слів, хоча мені дуже хотілося виходити на ринг.

Те саме батько сказав би нині Путіну. Всьому світові зрозуміло, що він вліз у чужу державу і хоче «буцатися» з дружнім народом. Мій рідний брат проживає в Ізмірі. Це місто мого дитинства. Він — відомий політик. Під час нещодавньої телефонної розмови брат говорив про те, що в Туреччині не можуть збагнути, чому Путін хоче, щоб брат воював проти брата. Адже російський і український народи мають спільну історію, пов'язані спільною боротьбою проти фашизму. А тепер їх хочуть поставити по різні боки барикад.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

У Талмуді написано, що дружби не буває без взаємної допомоги й поступок

Головний рабин Одеси і Півдня України Авраам Вольф звернувся до керівництва України та інших рабинів із зверненням. Він закликає «зробити все можливе для збереження миру».

«Ми бачимо, що необдумана дія або необережне слово легко перетворюється на бомбу, що розриває єдину країну на

безліч частин. Прошу вас — шукайте можливості врегулювати конфлікти мирним шляхом, — йдеться у зверненні. — Прошу

всіх громадян України, незалежно від їхньої національності й мови спілкування, зміцнювати мир і єдність у країні. У Талмуді написано, що дружби не буває без взаємної допомоги й поступок. Нині як ні-

коли ми повинні бути уважні й добросердні стосовно тих, хто розмовляє й мислить інакше. Ми живемо не в чорно-білому світі й не можемо вирізати з веселки жодного кольору».

Автор звернення

попросив рабинів Півдня України посилити соціальну роботу громад. І особливу увагу приділяти «тим, хто з обов'язку служби захищає мир у нашій країні».

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеська область.

Над номером працювали: **Сергій ДЕМСЬКИЙ, Тетяна УБЕРОВА, Олена СКРИПКА.**

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси та передплатна ціна на 2014 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 12 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 10 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 35 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:
ТОВ «Мегі-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 34475

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

